

Notă de fundamentare
la proiectul hotărârii Plenului Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea
Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare
a deciziilor cu privire la ajutorul de stat

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Autorul proiectului hotărârii Plenului Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat (în continuare Regulament) este Consiliul Concurenței, ca autoritate ce deține competența de reglementare în domeniul ajutorului de stat asigurată de art. 8 alin. (2) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și art. 46 alin. (6) lit. g) din Legea concurenței nr.183/2012

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

La moment, forma de notificare, procedura de examinare a notificărilor și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat este reglementat de Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1/2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 213-215 art. 1459). Acest Regulament conține unele norme depășite care nu sunt corelate cu noile prevederi ale Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat care au intrat în vigoare la data de 13.01.2024. La fel, Regulamentul conține norme neactualizate cu prevederile actelor normative UE din domeniul ajutorului de stat care au fost adoptate după anul 2013.

Totodată, potrivit art. 340 alin. (1) al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Respectiv, finalitatea urmărită prin elaborarea noului proiect de Regulament este, pe de o parte în contextul obținerii de către Republica Moldova a statutului de țară candidat pentru aderare la Uniunea Europeană și a Programului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova 2021-2027, asigurarea realizării angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova și anume de a menține și armoniza cadrul normativ național ce ține de domeniul ajutorului de stat. Iar, din altă parte, noul Regulament asigură cadrul normativ secundar pentru implementarea noilor prevederi ale Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

Prin urmare, proiectul de Regulament urmărește scopul de a asigura transpunerea cadrului normativ UE ce vizează stabilirea condițiilor de formă și conținut a notificării,

procedura de examinare a notificării și de adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, raportarea și monitorizarea ajutoarelor de stat, cu luarea în considerare a ultimelor modificări la Legea nr. 139/2012, determinat de procesul de deschidere a negocierilor de aderare la Uniunea Europeană a Republicii Moldova și de realizarea în termen a acțiunii planificate în Planul Național de Acțiuni pentru Aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829 din 27.10.2023.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul transpune parțial:

- 1) Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (32015R1589), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248, 24 septembrie 2015;
- 2) Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (32004R0794), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 140 din 30 aprilie 2004;
- 3) Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene C/2016/2946 (52016XC0719(05)), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 262, 19 iulie 2016;
- 4) Comunicarea C (2003) a Comisiei din 1 decembrie 2003 privind secretul profesional în deciziile din domeniul ajutorului de stat (52003XC1209(02)), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene JO C 297, 9 decembrie 2003;
- 5) Comunicare a Comisiei cu privire la aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții (52008XC0620(02)), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene JO C 155, 20 iunie 2008;
- 6) Comunicarea Comisiei privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile C/2019/5396 (52019XC0723(01)), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene JO C 247, 23 iulie 2019;

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Temeiul juridic de elaborare a proiectului de Regulament constituie art. 8 alin. (2) din Legea nr. 139/2012.

Proiectul Regulamentului stabilește procedura de notificare, procedura simplificată de notificare, conținutul formularelor de notificare și a plângerii referitoare la presupuse ajutoare de stat ilegale sau la presupusa utilizare abuzivă a ajutoarelor de stat, procedura de investigație, procedura de evaluare a compatibilității ajutorului de stat cu mediul concurențial normal, adoptarea și publicarea deciziilor în domeniul ajutorului de stat, raportarea, monitorizarea și recuperarea ajutorului de stat ilegal sau ajutorului de stat utilizat abuziv.

Proiectul Regulamentului reglementează procedura simplificată de notificare

pentru anumite modificări aduse ajutoarelor de stat existente, în sensul prevăzut de art. 8¹ din Legea nr.139/2012. De asemenea, este necesar de menționat faptul că această procedură este una inovativă pentru Republica Moldova care, în sine, constituie un nou instrument de eficientizare și accelerarea a procedurii de notificare a ajutorului existent.

Întru asigurarea utilizării unei terminologii constante și evitarea dublei interpretări, proiectul definește noțiunile de *garanție individuală*, *modificarea unui ajutor existent și întreprindere publică și sistem de garanții*. În rest, alte noțiuni utilizate în contextul prezentului Regulament sunt cele definite de Legea nr.139/2012, Legea concurenței nr. 183/2012, alte acte normative ale Consiliului Concurenței cu privire la ajutorul de stat și altor instrumente de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene. .

Formularele de notificare au fost ajustate la cerințele de formă și conținut prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 140 din 30 aprilie 2004.

Totodată, ca element novativ în regulament, a fost prevăzut în anexa nr. 5 un formular de plângere referitoare la presupuse ajutoare de stat ilegale sau la presupusa utilizare abuzivă a ajutoarelor de stat preluată din Regulamentul (CE) nr. 794/2004.

Proiectul de Regulament, transpunând Comunicarea Comisiei C/2016/2946 aduce claritate cu referire la elemente constitutive ale noțiunii de ajutor de stat care sunt examinate în cadrul procedurii de notificare.

Totodată, odată cu adoptarea proiectului de Regulament urmează să fie abrogată Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 3 din 30.08.2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind Registrul ajutorului de stat (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 222-227 art. 1500), întrucât prevederile privind transmiterea notificărilor prin intermediul Sistemului informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat” au fost incluse în proiectul de Regulament, în scopul unificării tuturor normelor procedurale ce vizează procedura de notificare și raportare într-un act unic. Obiectivul principal al raportării măsurilor de ajutor de stat este creșterea transparenței ajutoarelor de stat acordate de furnizori. De asemenea, asigură o sursă de statistici fiabile în scopuri de monitorizare și de elaborare a politicilor prin oferirea informațiilor în termeni cantitativi, de exemplu pentru a reflecta obiectivele vizate de ajutorul de stat și care este nivelul bugetului.

Odată cu adoptarea proiectului de Regulament urmează să fie abrogat actul normativ secundar anterior aplicat - Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1/2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat publicat în Monitorul Oficial, 2013 Nr. 213-215 art. 1459.

Ținând cont de faptul că proiectul Regulamentului a fost elaborat cu scopul de a armoniza cadrul normativ național din domeniul ajutorului de stat, în acest context, se impune necesitatea intrării în vigoare a proiectului Regulamentului din data de 1 ianuarie 2025, pentru a asigura promovarea noului Regulament de procedură și instruirea

furnizorilor/inițiatorilor ajutorului de stat.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului nu va necesita cheltuieli financiare semnificative din bugetul de stat și, după caz, vor fi atrase surse externe de finanțare de la donatori sau parteneri de dezvoltare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul Regulamentului este corelat cu prevederile Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Legii concurenței nr.183/2012 și va abroga actul normativ secundar anterior Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1/2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat (publicat în Monitorul Oficial, 2013 Nr. 213-215 art. 1459) și Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 3 din 30.08.2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind Registrul ajutorului de stat (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 222-227 art. 1500) .

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Consiliul Concurenței, în scopul respectării prevederilor art. 9 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional și art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, la data de **14.12.2023** a plasat pe pagina web oficială a autorității, la compartimentul „Transparență”, directoriul „Transparență decizională” anunțul privind inițiativa de elaborare a proiectului noului Regulament privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat –

<https://competition.md/libview.php?l=ro&idc=40&id=8056&t=/Transparența/Transparența-decizională/Anunt-privind-initiativa-de-elaborare-a-proiectului-noului-Regulament-privind-forma-de-notificare-procedura-de-examinare-i-adoptare-a-deciziilor-cu-privire-la-ajutorul-de-stat>. Opinii, propuneri și recomandări referitoare la această inițiativă nu au parvenit.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100/2017 privind actele normative, proiectul va fi supus consultărilor publice și remis spre avizare părților interesate: Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Energiei, Ministerul Mediului, Ministerul Sănătății, Ministerul Culturii, Ministerul Educației și Cercetării, Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, Agenția Proprietății Publice, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și Congresul Autorităților Locale din Moldova.

Ulterior, informația privind rezultatele avizării și consultării publice va fi inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor după recepționarea avizelor.

Efectuarea analizei impactului de reglementare (AIR) nu este necesară întrucât nu impune noi obligații pentru întreprinderi și nu stabilește noi drepturi pentru acestea.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul Regulamentului va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu

prevederile art. 35 alin. (5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Constatările privind rezultatele expertizei anticorupție vor fi incluse în nota informativă actualizată după avizarea primară.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul Regulamentului va fi prezentat Centrului de Armonizare a Legislației pentru a fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr.100/2017. Concluziile expertizei de compatibilitate vor fi incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul Regulamentului va fi transmis Ministerului Justiției pentru a fi supus expertizei juridice conform art.37 din Legea nr.100/2017. Concluziile expertizei juridice vor fi incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor și luate în calcul la definitivarea proiectului.

11. Constatările altor expertize

Proiectul Regulamentului nu a fost necesar să fie supus altor expertize.

Președinte

Alexei Gherțescu